

MODERN SHERLOCK HOLMES'İN TEKNİK İMKANLARI

Bugünün polisinin elinde, elli yıl önce hayalleri kuvvetli polis romanı yazarlarının bile hatırına gelmeyen, imkânlar vardır; ne çareki kötü insanların da bu imkânlardan faydalanmasının tamamiyle önüne geçilememekte ve polisin suçluyu bulması gene de büyük bir meydan okuma olarak, zekâya ve bilime dayanmaktadır.

Dr. Frank ADAM

Teknik ilerlemelerle beraber, hırsızların, yankesicilerin, katil ve çocuk kaçıranların metodları da daha karışık ve ince bir şekil aldı. Geçenlerde gazeteler, Londra'da en modern elektronik haberleşme cihazlarından faydalanmak suretiyle bir kuyumcu dükkânını soymayı başaran bir haydut çetesinden uzun uzadıya bahsettiler. Hırsızlar bir taraftan dükkânı soyarken, yardımcıları dışarıda en önemli noktalarda nöbet tutuyorlar ve en yeni elektronik alıcı ve verici cihazlarla arkadaşlarına herhangi bir tehlike olup olmadığını, kaçmağa vakit bırakacak kadar önceden bildiriyorlardı.

Bugünün polisi, karşısındaki hasımlarının nasıl adamlar olduğunu ve ne gibi imkânlardan faydalandıklarını iyice bilmek zorundadır, çünkü aksi takdirde savası daha başından kaybedebilir. Bu yüzden o da yeni bilim ve teknik gelişmeleri yakından izlemekte ve yeni metodları benimsemektedir. Zamanımızın Sherlock Holmes'inin (Conan Doyle'ın ünlü polis hafiyesi) noksan ip uçlarından dolayı, şimdi hemen hemen hiç üzülmeye lüzum yoktur, bir suçlunun takibi de çok daha basit ve az yorucudur.

Amerika'da şarkıcı Frank Sinatra'nın oğlu kaçırıldığı zaman haydutların istedikleri kurtarma parasının içine Federal polis bezelye büyüklüğünde gizli bir verici saklamış ve söz verilen yerin yakınında bekleyen polis arabaları gizli vericinin sinyallerinden haydutların yerini kestirerek onları suçüstü yakalamaya muvaffak olmuşlardır.

İzlerin meydana çıkarılması tekniği de zamanımızda artık o kadar ilerlemiştir ki, yeni bir metod sayesinde şüpheli metal izleri mikroskopta görünme sınırının altında bile olsa meydana çıkarılabilmektedir. Bu yeni analiz metodu yaklaşık olarak şöyle işlemektedir :

Varsayalım ki öldürülen bir kişinin üzerinde katilin elbisesinin küçük bir parçası, bir otomilde başka bir otomobilin boyasından küçük iz veya bir hırsızın kullandığı âletlerden çıkan bir metal parçası kırılan bir kapının üzerinde bulunsun, analiz uzmanı o şüpheli yerden ufak bir prova alır ve laboratuvara götürür. Prova parçası orada bir atom reaktöründe nötronlarla bombardıman edilerek radyoaktif yapılır, yani onun içinde bulunan kimyasal elementler ısyan «ikiz kardeşlerine» (radyoaktif izotoplara) dönüşür. Özel bir metod sayesinde bir Osilatörün buzlu camında değişik izotoplar ayrı ayrı meydana çıkar ve incelenen örnekte bulunan elementler nitelik ve nicelik bakımından kısaca bir zamanda tespit edilmiş olur. Şimdi şüphelenilen şahısların elbiseleri de aynı şekilde incelenince, onlardan birinin üzerinde ilk örnekteki kimyasal madde ve oranlar aynıyla bulur ve suçluyu meydana çıkarır.

Bu metodun üstünlüğü tahmin edilemeyecek kadar küçük parçaların bile ise yaramasındadır. Hattâ öldürülen kişinin üzerindeki bir gramın milyarda biri kadar küçük iplik, lif parçası bile suçluyu ele vermeğe kâfidir. Aynı şey bazan lâstik, deri, vernik veya ilaç kalıntılarında faydalanılarak da yapılabilir. Banka soyan bir haydudun ayakkabı bağlarına yapışmış bir toz parçası bankanın kasa dairesinin tabanındaki tozla aynı nitelikleri gösterdiği takdirde suçlunun kim olduğu derhal meydana çıkar.

Bu radyoaktif analizin ne kadar sabit ve hassas çalıştığı silâh kullanan suçlular da daha da belirli olarak görülür. Tabanca atan şahsın elinde çok küçük Baryum ve Antimuan izleri kalır. Aynı şekilde bir tabanca atıldıktan sonra bu elementlerin izlerini suçlunun yüzünde bulmak da kabildir. Böyle bir olayın sonunda polis bir kaç şüpheli şahsı yakalayabilirse, birer

mendille derhal onların ayrı ayrı yüzlerini ve ellerini silmesi ve bu mendilleri radyoaktif tahlile tâbi tutması asıl tabancayı kullanan suçluyu bulmak için kâfidir.

Bu konuda en yetkili uzmanlardan biri, bu metodun daha da geliştirileceğini ve böylece bir suçlunun yalnız tabanca ile ateş etmiş olduğu değil, kaç kere ateş ettiği ve hangi kurşunu kullandığı da tespit edilecektir, demektedir.

Çok kez bir şahsın başından kopmuş küçücük bir kıl, suçlunun meydana çıkmasında önemli bir rol oynar. Birçok saç türlerinin dış görünüşlerinin mikroskop altında bile aynı olması yüzünden şimdiye kadar aralarında hemen hemen bir ayırma imkânı olmuyordu. Radyoaktif analiz bu güçlüğü de çözmüştür. İnsan saçında birçok başka elementlerin yanında bakır, altın ve sodyum izlerinin bulunduğu ve bunların miktarının her insanda değişik olduğu tespit edilmiştir. Böylece bu analiz sayesinde eldeki kıl parçasının içinde bulunan bu elementlerin niceliği ve niteliği ortaya çıkarılmıyaz, şüpheli şahsın saçlarıyla kıyaslanarak onun suçlu olup olmadığı anlaşılır.

İnsanın adeta inanamayacağı geliyor ama, saç tahlili yıllarca önce ölmüş bir şahsın normal olarak öldüğünü veya öldürüldüğünün bile meydana çıkaracak niteliktedir. İskoçyalı bilginler Napolyonun saklanmış bir tutam saçında fazla miktarda arsenik izleri tespit ettiler; bu, ünlü Korsikalının yavaş yavaş arttırılan arsenik tozları ile zehirlendiğine bir delil olabilir. Aynı şeye İsveç Kralı Erik XIV'ün de ölümden çok sonra yapılan analizde de rastlanmıştır. Erik hemen hemen dörtüzyıl önce büyük bir esrar perdesi içinde hayata gözlerini yummuştu. Son zamanlarda mezarından alınan kemiklerinin üzerinde yapılan analiz önemli miktarda civa kalıntıları meydana çıkarmıştı, ki bu da kralın zamanında zehirlenmiş olduğu şüphesini kuvvetlendirir.

Almanya'da Transnitz Şatosunda meydana gelen ve yerine getirilmesi imkânsız olan sanat eserlerinin kayıpla sonuçlanan büyük yangında Alman polisi ilk anlarda büyük bir muamma karşısında kalmış, ne yapacağını şaşırmişti. Sonunda kimyasal bir analiz metodu imdada yetişti. Uzmanlar, elektrikle su ısıtmak için kullanılan bir plonjörün üzerindeki oksit tabakasının 14 saatlik bir kullanma, yanma sonucu olarak meydana geldiğini ve yan-

gının da bunun bir kundak olarak kullanılması suretiyle çıkarılmış olduğunu tesbite muvaffak oldular.

Bugünkü ipucu bulma tekniğinin sınırları içerisine yalnız suçlunun bıraktığı izlerin tesbiti girmez. Suçun işlenme şeklinin karakteristikleri de önemli rolü olur, suçun cinsinin, özellikle seçilmiş zamanın kullanılan silâhların, suç yerinin ve daha birçok bilgilerin suçluyu bulmada büyük değeri vardır. Geniş bir zanlı grubunun içinden gerçek suçluyu bu bilgilerin yardımıyla çıkarabilmek için bugün bütün büyük şehirlerde elektronik beyinle çalışan otomatik hesap makineleri vardır. Onlar eskiden ceza görmüş veya şüphe altında kalmış şahısların alışkanlıkları ve özelliklerine ait bütün bilgileri zamanında «belleklerinde» stok etmişlerdir. Yeni bir suçun daha yakın bilgileriyle «beslenen» böyle bir kompüter bir iki saniye içinde stokundaki bilgilerle bu yenilerini karşılaştırır ve birçok şüpheli şahıs arasından gerçek suçluyu bulur, çıkarır.

Uygun şekilde programlanmış kompüterlerin sayesinde suçlulara karşı koruyucu bir mücadeleye de girişilebilir. Bunun için belirli yerler ve zamanlar için suç işleme ihtimalleri hesap edilir. Bunların yardımıyla özellikle hangi şehir bölgesinin, sokak ve meydanların, hangi zamanlarda suç işlenme bakımından tehlikeli olduğu meydana çıkarılabilir. Bu veriler bir kere esaslı surette tespit edildikten sonra polis buradaki kontrolünü sıkılaştırarak daha meydana gelmeden önce suçların önüne geçebilir.

Birçok şantajcılar kötü niyetleri için telefonda faydalanırlar. Bu da artık onlar için tehlikeli bir girişim olmak yolundadır, çünkü yeni bulunan «voiceprint» adını alan ve sesi gözle görülebilen sinyaller şekline sokan elektronik bir cihaz sayesinde sesleri de birbiriyle çok hassas bir şekilde kıyaslamak kabil olmaktadır. Bir insan sesini istediği kadar değiştirmeğe çalışın, gene sesinde öyle belirli özellikler geri kalmaktadır ki, bunlar aynıyle parmak izleri gibi insanın kimliğini meydana çıkarmaktadır.

Suçlu avında bugün kullanılan daha birçok karışık ve gizli metodlar vardır ki, onları burada inceden inceye açıklamaya imkân yoktur. Yalnız zehir izlerini meydana çıkarmak için ince tabaka-kromatografisi, infra kırmızı absorpsiyon (emme) ve floresans-analizleri, röntgen ışınlarıyla ince iç yapıların incelenmesi, ve

gaz-kromatografisi gibi metodların kullanıldığından söz etmek faydalı olur. Metalik zehirleri de meydana çıkarmak için spektografi ve radyokimyasal metodlarda kullanılmaktadır. Bütün suç meydana çıkarma uzmanları tarafından büyük bir istekle kullanılan parmak izi metodu da bugün o kadar ilerlemiştir ki, böyle bir izin tahmin edilemeyecek kadar ufak bir parçası bile artık suçluyu ele vermeğe kâfi gelmektedir. Bunun için Ninhydrin adındaki organik bir etken ve eğer izler kâğıt üzerinde ise, radyoaktif sülfürdioksit kullanılmaktadır.

Suçluları yakalamakta çok etkili bir metod da insan vücudunun çıkardığı koku- dan faydalanmaktadır. Bu adeta köpeklerin koku alma yeteneğini bilimsel yollar- dan pratik uygulama anlamına gelir. Bu metod Chicago Üniversitesinin bir bilgin olan Dr. Andrew Dravnieks adında bir koku uzmanı tarafından geliştirilmiştir. O bu maksat için bir nevi plâstik tüp kullanmakta, şüphelileri boyluboyunca bunun içine yatırmakta ve onları «taramaktadır»: İlk önce soğuk bir hava akımı şahsın üzerinden geçirilmekte, onun bir bir vücut

kokularını aldıktan sonra bir filitre tes- sine yöneltilmekte ve orada yağdan bir film bütün bu kokuları almaktadır. Kim- yasal bir analize tâbi tutulan bu film de- nekin (veya şüphelinin) koku-karakteris- tiğini, vermektedir ki, bu da meselâ, cina- yetin yapıldığı odanın havasından alınan örneklerle karşılaştırıldığı takdirde, o şah- sın o odada bulunup bulunmadığı derhal meydana çıkarılabilmektedir. Çünkü Dr. Dravnieks'e göre her odanın kendine özgü bir kokusu vardır ve herhangi bir şahıs oraya girer girmez, derhal değişmektedir. Öte yandan her şahıs da bulunduğu yerin kokusundan bir parçasını almakta ve bu- nu bir süre beraberinde taşımaktadır. Dravnieks'in koku makinesi sayesinde ko- kuların benzerliği meydana çıkmakta ve böylece şüpheler ya doğrulanmakta, ya da yalanlanmaktadır.

Bütün bunlar milletlerarası Ganster'ler için kötü havadislerdir. Artık bir su- çün karanlıkta kalması ihtimali çok azdır ve yalnız bir rastlantı olabilir, ki bu da suç işlemeğe niyetedenleri uyarmalı ve düşün- dürmelidir.

KOSMOS'tan

Kasetli teyplerde yenilikler :

HİÇ DURMADAN 36 SAAT MÜZİK

Yüzyılın başında ortaya çıkan gramofon uzun bir za- man tek bir plâk ve iğne ile müzik sevenlere kayd- edilen müziğin ideali gibi göründü. Elle çevrilen gramofonlardan ve 5 dakika kadar süren büyük plâk- lardan sonra elektrikle dönen, 10 - 12 plâğı birden ça- lan oparörlü müzik dolapları gelişti. Sonra uzun bir zaman bir şey olmadı.

Elektronik'in gelişmesi «HİFİ» denilen yüksek sada- katlı ince oyuklu ve uzun zaman çalan (LP) plâkla- rın ortaya çıkmasını izledi. 33'lük ve 45'lik plâklar müzik sevenleri tatmin ediyordu. Fakat terakkinin sonu yoktur. Bu arada şimdiye kadar bu alanda biricik olan plâğın kar- şısına bant ve ses kayıt cihazları, teypler çıkıverdi. Bir süre sonra stereo plâk ve bantlar daha mükemmel bir müzik verebilmek için bir- birleriyle rekabet ettiler.

Sonra bir firma kaset fikrini ortaya attı. Bu çok pratik bir şeydi. Bant kaset denilen plâstikten bir kutunun içinde dönüyor ve içinde saklanıyordu. Kasetin şu ana kadar bir sakıncası vardı, 1/2 saat, en fazla 45 dakikada bitiyordu.

İşte resmini gördüğünüz otomatik tepyde kaset sıra ile çalınıyor, dolduruluyor ve böylece 36 saat hiç durmadan müzik dinlenebiliyor.

